

Canlıların Ortak Özellikleri

Çevremizde pek çok canlı varlık vardır. Bütün canlılar büyür, beslenir, ürer, hareket eder, tepki verir, solunum ve boşaltım yapar. Canlıların ortak özellikleri:

Büyüme: Her canlı, dünyaya geldikten sonra büyümeye başlar ve gelişir. Dikilen fidan büyüyerek ağaç olur. Yavru kuş, büyüyerek yetişkin kuş olur.

Beslenme : Hayvanlar ve bitkiler büyümek, gelişmek ve hayatta kalabilmek için beslenir. Cıvcıv hem yer, kuzu süt içer. Bitkiler kendi besinlerini kendi üretir. Diğer canlılar besinlerini başkalarından alırlar.

Üreme: Her canlı neslini devam ettirmek için kendisine benzeyen canlılar dünyaya getirir. At, koyun gibi hayvanlar doğurur. Tavuk, yılan gibi canlılar yumurtadan çıkar. Ağaçlar, bitkiler ise tohum ile çoğalır.

Hareket etme : Her canlı hareket eder. Kuşlar uçar, balıklar yüzer, insan yürür ve koşar. Bitkiler köklerini hareket ettirir. Fasulye dala tutunarak hareket eder.

Tepki verme: Canlılar kendilerine yapılan bir harekete, etkiye tepki verirler. Kuşları yakalamaya çalışırsan uçar, kediler kaçar. Köpekler hırlar.

Boşaltım: Her canlı, vücudunda meydana gelen atık maddeleri dışarı atar. İnsanlar idrar ve terleme yoluyla, bitkiler terleme yoluyla ve yapraklarını dökerek boşaltım yaparlar.

Solunum: Her canlı, yaşamını sürdürebilmesi için solunum yapmak zorundadır. İnsanlar ve bazı hayvanlar akciğerleri ile solunum yapar. Balık gibi hayvanlar ise solungaçları ile solunum yapar. Ağaçlar yaprak ve gövdeleri ile solunum yapar.

Canlıların Sınıflandırılması:

Canlıların belirli özelliklere göre gruplara ayrılmasına sınıflandırma denir. Bilim insanları için bu sınıflandırma çok önemlidir. Canlıları sınıflandırarak bir canlının neye benzediğini, nasıl beslendiğini veya nasıl bir ortamda yaşadığını daha kolay öğreniriz. Sınıflandırma, bilim insanlarının canlılar arasındaki benzerlik ve farklılıkları düzenlemesine ve canlıları daha iyi anlamasına olanak tanır. Bu bilgi Dünya'daki yaşamın çeşitliliğini ve geçmişini anlamak için gereklidir. Yıllar içinde farklı sınıflandırmalar yapılsa da özellikle mikroskobun keşfiyle sınıflandırma yenilenmiştir.

Canlılar dört kısma ayrılır. Bunlar; mikroskobik canlılar, hayvanlar, bitkiler ve mantarlardır.

1. Mikroskobik (mikroskopla görülebilen) canlılar:

- Havada, suda, toprakta ve canlı vücudunda yaşayabilir.
- Çok küçük olan bu canlıları gözle göremeyiz.
- Onları mikroskopla görebilir hatta bazılarının hareketlerini inceleyebiliriz.
- Besinleri dışarıdan alır, bölünerek çoğalırlar.

2. Hayvanlar

- Farklı yerlerde yaşarlar. Bazıları karada, bazıları suda, bazıları ise hem karada suda yaşarlar.
- Beslenme çeşitleri farklıdır. Bazılar sadece et yer, bazıları sadece ot yer, bazıları hem et, hem ot yer. Besinleri dışarıdan alır.
- Bazıları doğurarak, bazıları yumurta ile çoğalırlar.

3. Bitkiler

- Kendi besinlerini kendileri üretirler.
- Diğer canlılar için besin kaynağı olurlar.
- Kökleri ile toprağa bağlıdırlar.

4. Mantarlar

- Bahçe, park, orman, ağaç gövdesi, canlı vücudu gibi pek çok yerde yaşayabilir
- Çeşitli renk, büyüklük ve şekilde olabilir.
- Özellikle nemli ortamları sever.
- Bazı mantarlar besin olarak yetiştirilir ve tüketilir. Bazıları ise zehirlidir.
- Kendi besinleri kendileri üretemezler, dışarıdan alırlar.